

Greiðsluafkoma ríkissjóðs janúar til mars 2003

Nú liggja fyrir tölur um greiðsluafkomu ríkissjóðs fyrir fyrsta ársfjórðung ársins 2003. Uppgjörið hér á eftir sýnir sjóðhreyfingar og er sambærilegt við almenn sjóðstreymisýfirlit. Tölurnar eru því ekki samanburðarhæfar við ríkisreikning eða fjárlög ársins sem eru sett fram á rekstrargrunni. Þar sem uppgjórið nær aðeins til þriggja mánaða geta tilfærslur greiðslna milli mánaða haft veruleg áhrif á samanburð við fyrra ár.

Handbært fé frá rekstri var neikvætt um 4,3 milljarða króna til samanburðar við 0,5 milljarða neikvæða stöðu á sama tíma í fyrra sem að stærstum hluta skýrist af vaxtagjöldum vegna innlausnar spariskírteina í febrúar sl. Fjármunahreyfingar voru jákvæðar um 10,7 milljarða króna sem er 10,1 milljarði betri staða en árið á undan. Jákvæðari staða skýrist af sölu á hlutabréfum ríkisins í viðskiptabönkunum. Hreinn lánsfjárafgangur nam 6,4 milljörðum króna í ár, samanborið við um hálf milljarðs króna afgang á sama tíma í fyrra.

Heildartekjur ríkissjóðs námu um 68,3 milljörðum króna og hækkuðu um tæpa 12,9 milljarða króna frá sama tíma í fyrra, eða um 23,2%. Skýringin á þessum mismun felst fyrst og fremst í auknum tekjum af sölu hlutabréfa ríkisins í viðskiptabönkunum sem nam tæplega 10,8 milljörðum króna. Þar munar mestu um sölu hlutabréfa í Landsbanka Íslands en innstreymi vegna hlutafjárstölu í bankanum nam um 10,3 milljörðum króna.

Skatttekjur ríkissjóðs námu 54,1 milljarði króna eða um 5% meira en á sama tíma í fyrra sem jafngildir um 2,8% raunhækkun milli ára. Innheimtir tekjuskattar einstaklinga námu liðlega 14 milljörðum króna eða 2,8% meira en á sama tíma í fyrra. Innheimta tryggingargjalda nam tæplega 5,7 milljörðum króna og hækkaði um 3,5% á milli ára. Veigamesta breytingin er hins vegar um 11% hækkun almennra veltuskatta á milli ára eða sem nemur 8,7% að raungildi. Þar munar mestu um tæplega 12% meiri innheimtu tekna af virðisaukaskatti. Auk þess skila vörugjöld af ökutækjum, bensíni og áfengi umtalsvert meiri tekjum en í fyrra, ekki síst vörugjöld af ökutækjum sem skila um 50% meiri tekjum en á sama tíma í fyrra. Að öllu samanlögðu gefa innheimtutölur í mars þannig enn frekari vísbendingar um að innlend eftirspurn sé að taka við sér á nýjan leik eftir samdrátt síðustu missera.

Greidd gjöld nema tæpum 62 milljörðum króna og hækka um 6 milljarða milli ára. Þar munar mestu 2 milljarða króna hækkun vaxtagreiðslna en sú hækkun er í samræmi við áætlun fjárlaga. Hækkun annarra gjalda milli ára, þ.e. án vaxtagreiðslna, nemur því 4 milljörðum króna eða rúmum 7%. Greiðslur til sjúkrahúsa, sjúkratrygginga og heilsugæslu hækka um 1,5 milljarða króna og hækkan almannatrygginga nemur tæpum 1,8 milljörðum, þar af eru 0,5 milljarðar vegna meira atvinnuleysis en á sama tíma í fyrra. Á móti vegur að greiðslur til atvinnumála lækka um 500 m.kr. þar sem greiðslur til vega- og flugmála hafa frestast m.a. vegna minni snjóþoksturs. Aðrar breytingar eru minni.

Greiðsluafkoma ríkissjóðs janúar-mars (Í milljónum króna)

	<u>1999</u>	<u>2000</u>	<u>2001</u>	<u>2002</u>	<u>2003</u>
Innheimtar tekjur.....	44.271	49.704	54.009	55.454	68.337
- Saluhagn. af hlutabr. og eignahl.....	-376	0	0	0	-10.720
Greidd gjöld.....	40.910	45.210	55.486	55.945	61.957
Handbært fé frá rekstri.....	2.985	4.494	-1.477	-491	-4.340
Fjármunahreyfingar.....	-6.962	1.780	-2.276	557	10.745
Hreinn lánsfjárfjöfnuður.....	-3.977	6.276	-3.752	65	6.405
Afborganir lána.....	-16.142	-18.356	-6.400	-10.753	-4.953
Innanlands.....	-6.490	-9.566	-6.355	-613	-4.913
Erlendis.....	-9.652	-8.790	-45	-10.140	-40
Greiðslur til LSR og LH.....	-500	-1.500	-3.750	-2.250	-1.875
Lánsfjárfjöfnuður. brúttó.....	-20.619	-13.580	-13.902	-12.938	-424

Lántökur	10.092	12.604	13.113	15.634	5.081
Innanlands.....	751	5.234	9.433	5.515	12.041
Erlendis.....	9.341	7.370	3.680	10.119	-6.960
Greiðsluafkoma ríkissjóðs	-10.527	-976	-789	2.696	4.657

Lántökur innanlands námu rúmum 12 milljörðum króna en afborganir voru tæpir 5 milljarðar. Þá voru greiddar 1.880 m.kr. til Lífeyrissjóðs starfsmanna ríkisins í því skyni að lækka framtíðarskuldbindingar ríkissjóðs. Erlend skammtímalán voru greidd niður um 7 milljarða króna á fyrstu þremur mánuðum ársins.

Tekjur ríkissjóðs janúar-mars (Í milljónum króna)

	Breyting frá fyrra ári. %						
	<u>2001</u>	<u>2002</u>	<u>2003</u>	<u>2000</u>	<u>2001</u>	<u>2002</u>	<u>2003</u>
Skatttekjur í heild	50.066	51.516	54.106	13,3	8,8	2,9	5,0
Skattar á tekjur og hagnað	18.911	20.483	20.482	20,7	19,7	8,3	0,0
Tekjuskattur einstaklinga.....	11.990	13.672	14.049	12,6	13,5	14,0	2,8
Tekjuskattur lögaðila.....	2.235	1.161	699	9,6	51,1	-48,1	-39,8
Skattur á fjármagnstekjur.....	4.685	5.652	5.734	59,2	24,8	20,6	1,5
Tryggingagjöld	4.967	5.505	5.696	7,2	6,8	10,9	3,5
Eignarskattar	2.602	2.146	1.962	10,6	21,5	-17,5	-8,6
Skattar á vöru og þjónustu	23.486	23.281	25.866	10,3	0,5	-0,9	11,1
Virðisaukaskattur.....	14.302	14.302	16.007	14,0	2,2	0,0	11,9
Aðrir óbeinir skattar.....	9.184	8.978	10.075	5,3	-2,1	-2,2	12,2
Þar af:							
Vörugjöld af ökutækjum.....	833	571	859	-7,2	-30,1	-31,5	50,4
Vörugjöld af bensíni.....	1.608	1.556	1.729	13,8	-9,0	-3,2	11,1
Þungaskattur.....	1.668	1.573	1.160	13,7	11,9	-5,7	-26,3
Áfengisgjald og hagnaður ÁTVR	1.814	1.803	2.631	9,3	-8,3	-0,6	45,9
Annað.....	3.261	3.475	3.696	0,1	10,4	6,6	6,4
Aðrir skattar	100	101	100	37,5	51,5	1,0	-1,0
Aðrar tekjur	3.944	3.938	14.231	0,0	7,4	-0,2	261,0
Tekjur alls	54.010	55.454	68.337	12,3	8,7	2,7	23,2

Gjöld ríkissjóðs janúar-mars (Í milljónum króna)

	Breyting frá fyrra ári. %						
	<u>2001</u>	<u>2002</u>	<u>2003</u>	<u>2000</u>	<u>2001</u>	<u>2002</u>	<u>2003</u>
Almenn mál	5.256	6.418	6.161	17,2	-1,8	22,1	-4,0
Almenn opinber mál.....	2.880	3.798	3.486	18,4	-10,7	31,9	-8,2
Löggæsla og öryggismál.....	2.377	2.620	2.675	15,4	11,9	10,2	2,1
Félagsmál	30.327	34.305	38.501	5,1	20,7	13,1	12,2
Þar af: Fræðslu- og menningarmál.....	7.044	8.107	8.757	6,5	14,6	15,1	8,0
Heilbrigðismál.....	12.011	14.220	15.816	6,4	18,6	18,4	11,2
Almannatryggingamál.....	9.699	10.085	11.799	1,6	29,6	4,0	17,0
Atvinnumál	8.403	8.069	7.727	7,4	30,8	-4,0	-4,2
Þar af: Landbúnaðarmál.....	3.433	3.017	2.974	6,7	37,2	-12,1	-1,4

Samgöngumál,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,	2.783	3.019	2.501	0,5	28,3	8,5	-17,2
Vaxtagreiðslur,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,	8.868	4.282	6.277	27,5	37,8	-51,7	46,6
Aðrar greiðslur,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,	2.630	2.871	3.292	31,6	40,8	9,2	14,7
Greiðslur alls,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,	55.486	55.945	61.958	10,5	22,7	0,8	10,7